

مجموعه چکیده‌های مقالات

همایش ملی نوج البلاغه و ادبیات

قم - زمستان ۱۳۹۱

سرشناسه: همایش ملی نهج البلاغه و ادبیات (نخستین: ۱۳۹۱، رقم)
 عنوان و پدیدآور: چکیده مقالات نخستین همایش ملی نهج البلاغه و ادبیات / مؤلف: جمعی از نویسندگان
 مشخصات نشر: قم: مؤسسه قرآن و نهج البلاغه، مرکز آموزش علوم قرآن و حدیث، نشر ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری: ۱ جلد
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۸۵-۶۵-۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه
 موضوع: علی بن ابیطالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه مقاله‌ها و خطابه‌ها - چکیده‌ها
 موضوع: علی بن ابیطالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه - مسائل ادبی، مقاله‌ها و خطابه‌ها - چکیده‌ها
 موضوع: علی بن ابیطالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه - تأثیر بر ادبیات
 موضوع: علی بن ابیطالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه - کنگره‌ها
 شناسه افزون (سازمان): مؤسسه قرآن و نهج البلاغه، مرکز آموزش علوم قرآن و حدیث
 زده کنگره: ۱۳۹۱ ب ۸ هـ / ۰۵ / BP ۳۸
 زده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۱۵

نام کتاب: مجموعه چکیده‌های مقالات همایش ملی نهج البلاغه و ادبیات
 گردآورنده: مؤسسه قرآن و نهج البلاغه
 ناشر: انتشارات نشر
 طراح جلد: امیر اکبرزاده
 سرویراستار: حسن حیدرزاده
 صفحه‌آرا: سکینه شفیعی
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱
 شمارگان: ۷۰۰ نسخه
 چاپ و صحافی: ذاکر

دفتر مرکزی: قم، خیابان صفائیه، انتهای کوچه ۱۹، سمت راست، پلاک ۲۴
 تلفن: ۰۲۵۱-۷۷۴۵۴۸۰-۲، نمابر: ۰۲۵۱-۷۸۳۲۷۶۱
 صندوق پستی: ۳۳۵-۳۷۱۶۵ سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۵۴۸۰
 پست الکترونیک: Info@2noor.ir

کدام شخصیت است که می‌تواند ادعا کند از خردسالی تا آخر عمر رسول اکرم ﷺ در دامن و پناه و تحت تربیت وحی و حامل آن بوده است، جز علی ابن ابیطالب علیه السلام که وحی و تربیت صاحب وحی در اعماق روح و جان او ریشه دوانده، پس او به حق عبدالله است و پرورش یافته عبدالله اعظم و اما کتاب نهج البلاغه که نازلۀ روح اوست برای تعلیم و تربیت ما خفتگان در بستر منیت و در حجاب خود و خودخواهی، خود معجونی است برای شفا و مرهمی است برای دردهای فردی و اجتماعی و مجموعه‌ای است دارای ابعاد، به اندازه ابعاد یک انسان و یک جامعه بزرگ انسانی.

پیام امام خمینی علیه السلام به مناسبت برگزاری کنگره هزاره نهج البلاغه

در حقیقت نهج البلاغه شخصیت خطی و رسمی امیرالمؤمنین علیه السلام است؛ یعنی علی علیه السلام خود نهج البلاغه مجسم است و این یکی دیگر از خصوصیات امیرمؤمنان است، به آن چه که می‌گوید عمل می‌کند و آن چه را که می‌خواهد در زندگی خود پیاده می‌کند. شخصیت امیرالمؤمنین خود، کلمه به کلمه و سطر به سطر تفسیر نهج البلاغه و قرآن است، لذا شما وقتی نهج البلاغه را می‌خوانید هم تاریخ زندگی علی علیه السلام را دانستید و هم اسلام را شناختید.

مقام معظم رهبری «مد ظله العالی»

به نقل از گفتاری درباره حکومت علوی ص ۱۳

فهرست مطالب

۲۷.....	پیش‌گفتار
۳۱.....	چکیده مقالات فارسی
۳۳.....	امر به معروف و نهی از منکر؛ نمادی مذهبی در نهج‌البلاغه خدیجه آبادی وایقان
۳۴.....	نهج‌البلاغه از دید اندیشمندان مسیحی محمود آبدانان مهدیزاده
۳۵.....	اساستنامه نهج‌البلاغه در آینه زندگی مسیحیان محمود آبدانان مهدیزاده
۳۶.....	بررسی تناس در زهدیات ابوالعتاهیه از نهج‌البلاغه و دیوان امام علی (ع) محمود آبدانان مهدیزاده
۳۷.....	سیمای حضرت علی (ع) در شعر صاحب بن عباد محمود آبدانان مهدیزاده
۳۸.....	تأثیر متون اخلاقی فارسی از نهج‌البلاغه رحیم آقاعلی
۳۹.....	تأثیرپذیری متون فارسی از نهج‌البلاغه ابراهیم ابراهیمی
۴۰.....	بررسی بینامتنی قرآن در نهج‌البلاغه سیدمحمد رضا ابن‌الرسول
۴۱.....	تأثیر نامه امام علی (ع) به مالک اشتر بر سیاستنامه نظام‌الملک سیدمحمد رضا ابن‌الرسول
۴۲.....	تحلیل ساختار خطبه «جهاد» نهج‌البلاغه در سایه ساختارگرایی تکوینی سیدمحمد رضا ابن‌الرسول
۴۳.....	انعکاس محتوا و ساختار کلام امام علی (ع) در نامه‌های سید جمال‌الدین اسدآبادی سیدمحمد رضا ابن‌الرسول
۴۴.....	تأثیر نهج‌البلاغه بر متون عربی محمدنبی احمدی

- سیده اکرم رخشنده‌نیا
 ۱۴۶..... رابطه بینامتنی قرآن و نهج البلاغه
 سیده اکرم رخشنده‌نیا
 ۱۴۷..... جایگاه دنیا در نهج البلاغه و قرآن کریم
 دکتر امیرحسین رسول‌نیا
 ۱۴۸..... پژوهاک کلمات حکمت‌آمیز امام علی (ع) در نهج البلاغه بر ادب ابن المقفع
 حجت رسولی
 ۱۴۹..... بررسی تأثیر حکمت‌های نهج البلاغه بر شعر ابوالعتاهیه
 حجت رسولی
 ۱۵۰..... تشبیهات و استعاره‌های نهج البلاغه درباره دنیا و آخرت
 علی رضازاده جویباری
 ۱۵۱..... تجاهل‌العارف در نهج البلاغه
 سارا رضایی
 ۱۵۲..... تحلیل گفتمان انتقادی خطبه «شقشقیه» بر اساس الگوی «فرکلان»
 احمد رضایی
 ۱۵۳..... تجلی طوبی در قرآن، نهج البلاغه و اشعار فارسی
 منصوره رضایی
 ۱۵۴..... هنر تصویرگری در نهج البلاغه
 محمودرضا رضایی‌نژادیان
 ۱۵۵..... نهج البلاغه در آینه شاهنامه
 ریحانه رضوانی
 ۱۵۶..... نهج البلاغه و مسیحیت
 طاهره جهانتاب
 ۱۵۷..... نهج البلاغه در نگاه اندیشمندان غرب
 معصومه رضوانی
 ۱۵۸..... مقایسه زبانی و ادبی ترجمه‌های معاصر نهج البلاغه
 احمد رضی
 ۱۵۹..... بینامتنی نهج البلاغه در اشعار اقبال لاهوری
 علی اصغر روان‌شاد

جایگاه دنیا در نهج البلاغه و قرآن کریم

دکتر امیر حسین رسول نیا*

حسین اشرف**

محمد رضا سالاری حمزه خانی***

هر خواننده‌ای در نگاه نخست به آن دسته از آیات قرآن کریم و خطبه‌های نهج البلاغه امام علی (ع) که به دنیا می‌پردازند، به این گمان می‌رسد که دنیا و آخرت نقیض یکدیگرند و هر یک، موجب نفی دیگری است، ولی این گونه آیات و خطبه‌ها به دو بخش تقسیم می‌شوند؛ بخشی دال بر زوال‌پذیری دنیا و بی‌ثباتی آن و بخش دیگر شامل مواردی است که اگرچه در آنها تقابل دیده می‌شود، در حقیقت تنبیهی بر دل بستن به دنیا و هدف نبودن آن است. در هیچ‌یک، نفی مطلق دنیا انجام نشده و ارتباط انسان با دنیا، اگر مانع رسیدن وی به اهداف عالی نباشد، مجاز است.

از دیگر سو، رابطه دنیا و آخرت، رابطه تابع و متبوعی است؛ دنیا وسیله‌ای برای رسیدن به آخرت است؛ چراکه دنیا را پایانی است و آخرت، از میل نمودن دنیا به بی‌نهایت جلوگیری می‌کند. در نتیجه دنیا تابعی است که باید از متبوع خود یعنی آخرت، تبعیت کند.

کلیدواژه‌ها: دنیا، نهج البلاغه، قرآن، انسان.

* استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه کاشان.

** دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی دانشگاه قم.

*** کارشناس ارشد زبان و ادبیات عرب دانشگاه کاشان.